

Opleiding Gedragstherapie

Algemeen

Eind september 2010 start een nieuwe opleidingscyclus in de gedragstherapie aan de Universiteit Gent.

Deze opleiding heeft de zelfstandige uitoefening van de gedragstherapie tot doel. De uitoefening kan gebeuren in een multidisciplinair kader binnen een van de organisaties van de (geestelijke) gezondheidszorg zoals de psychiatrische ziekenhuizen, de psychiatrische afdelingen van algemene ziekenhuizen, de algemene ziekenhuizen, de revalidatiecentra, de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de medisch pedagogische instituten, e.a. of binnen een vrij gevestigde (groeps)praktijk.

Binnen het specifieke denkkader van de gedragstherapie leren de deelnemers op systematische wijze problemen analyseren en gedragstherapeutische methoden en technieken kiezen en aanwenden om effectieve hulp te bieden.

Deze deeltijdse opleiding in de gedragstherapie wordt over drie academiejaren gespreid en bestaat uit de volgende onderdelen : theoretisch gedeelte, methoden en technieken, supervisie, leertherapie, en seminariewerk.

Programma

Het eerste deeltijds jaar

In het eerste deeltijds jaar wordt tijdens het theoretisch gedeelte een overzicht gegeven van de huidige stand van zaken in twee belangrijke basisgebieden: de Experimentele Psychopathologie enerzijds en de Leerpsychologie anderzijds. Daarnaast staat de verdieping van het gedragstherapeutisch proces voorop, aangevuld met drie belangrijke groepen methoden en technieken met name exposure, operante technieken en cognitieve technieken. Met het indienen van een eerste gevallenstudie dient men aan te tonen de gedragstherapeutische cyclus tot en met het behandelingsplan te hebben verworven.

Differentiatie in het werken met volwassenen, respectievelijk met kinderen en adolescenten wordt voorzien.

Schematisch leidt dit tot volgend programma:

- theoretische vorming (24u): leerpsychologie , relatie cognitie- emotie-gedrag, evidence based werken, instrumentarium en evaluatie van therapie;
- gedragstherapeutisch proces (42u): aanmelding, klachtenanalyse, opbouw van een (therapeutische) werkrelatie, voorlopige probleemsamenhang, probleemanalyse en diagnosestelling, holistische theorie, functieanalyse, behandeldoelen en behandelplan;

- gevallenstudies (12u) : de rapportering van een casus uit de eigen praktijk tot en met behandelplan;
- methoden en technieken (24u): introductie in de voornaamste groepen technieken waaronder exposure, operante technieken, cognitieve technieken.

Het tweede en derde deeltijds jaar:

Het programma in het tweede en derde deeltijds jaar is gericht op a) het toepassen van de gedragstherapie bij specifieke stoornissen met verdiepende theoretische besprekingen en inoefenen van gedragstherapeutische technieken, b) supervisie en c) persoonlijk leertherapeutisch proces.

Workshops (150u in tweede en derde deeltijds jaar samen):

De kern van het tweede en derde deeltijds jaar bestaat uit de probleemspecifieke theorievorming en behandelingsmethoden bij een selectie van problematieken.

De workshops bij volwassenen betreffen angst- en stemmingsstoornissen, eetstoornissen trauma, persoonlijkheidsstoornissen, hechtingsproblemen, verslavings-problemen, seksuele stoornissen, psychotische stoornissen, pijnklachten, (seksueel) geweld, partnerrelatie- en gezinsproblematiek en gedragstherapie bij volwassenen met ADHD en autisme.

Bij kinderen en adolescenten gaat het om angst- en stemmingsstoornissen, trauma, hechtingsproblemen, gedragsproblemen, rouwproblematiek, eetstoornissen en gedragstherapie bij kinderen en adolescenten met ADHD en autisme.

Als technieken komen bij het werken met volwassenen o.m. exposure, operante technieken, cognitieve technieken, gedragsactivatie, gedragsexperimenten, zelfcontro-letechnieken, terugvalpreventie, psycho-educatie, partnerrelatie- en gezinstherapie, en kortdurende interventies vanuit gedragstherapeutisch perspectief aan bod. Bij het werken met kinderen en adolescenten wordt dit o.m. exposure, operante technieken, cognitieve technieken, zelfcontroletechnieken, consultatief werken met leerkrachten, mediatie, trainen van ouderschapsvaardigheden en psycho-educatie bij ouders, speltechnieken en gezinstherapie vanuit een gedragstherapeutisch kader.

In het kader van de verbreding van de gedragstherapie komen Acceptance & Commitment Therapy en Mindfulness Based Cognitive Therapy aan bod.

Supervisie (80u in tweede en derde deeltijds jaar samen):

Een aantal psychotherapeutische behandelingen dienen in groepssupervisie besproken te worden. De supervisie gebeurt in kleine groep (maximum 4 deelnemers, 40u per deeltijds jaar) en is specifiek afgestemd op de werksituatie van de deelnemers. De bedoeling is tijdens deze sessies het gedragstherapeutisch werken intensief te begeleiden. Op basis van gevalbesprekingen wordt het gedragstherapeutisch handelen besproken en kunnen technieken geïndividualiseerd worden inge oefend (ook onderlinge feedback van de groepsleden). Vooral het directe handelen, de individualisering en het procesmatig aanwenden van inzichten, relationele vaardigheden en technieken komen aan bod.

Leertherapie (50u in tweede en derde deeltijds jaar samen):

De leertherapie (25u per deeltijds jaar) wordt gespreid over het tweede en het derde deeltijds jaar. Door middel van leertherapie kan de aspirant gedragstherapeut inzicht verdiepen in het eigen functioneren, in zijn/haar wens om gedragstherapeut te worden en leert hij/zij om meer

begrip op te brengen voor gedrag, denken en voelen van cliënten. De training wordt verzorgd door ervaren leertherapeuten.

Gevallenstudies:

Ook het tweede en derde deeltijds jaar worden afgesloten met het verslag van een gedragstherapeutische behandeling. Deze omvat het rapport van een casus uit de eigen gedragstherapeutische praktijk van aanmelding tot en met het uitvoeren en evalueren van een modelspecifieke behandeling. Deze gevallenstudies moeten aantonen dat de toekomstige gedragstherapeut zelfstandig een probleemsituatie overeenkomstig het denkkader kan analyseren en passend kan interveniëren.

Doelgroep en toelatingsvoorwaarden:

De opleiding richt zich tot de volgende disciplines:

- * Licentiaten/Masters in de psychologie, met afstudeerrichting klinische psychologie, die ten minste 6 maanden klinische stage hebben gevolgd en ten minste één jaar relevante praktijkervaring in de klinisch psychologische functie kunnen voorleggen;
- * Licentiaten/Masters in de pedagogische wetenschappen, met afstudeerrichting orthopedagogiek, die ten minste 6 maanden klinische stage hebben gevolgd en ten minste één jaar relevante klinische praktijkervaring kunnen voorleggen;
- * Doctors/Masters in de Geneeskunde, die tevens psychiater of psychiater in opleiding zijn (vanaf het tweede jaar van deze opleiding).

Teneinde de kwaliteit van de opleiding te bewaken wordt het aantal deelnemers beperkt. De selectie zal gebeuren op basis van een toelatingsproef, die peilt naar de verworven basiskennis en competenties op het gebied van de klinische psychologie en de gedragstherapie.

Getuigschrift:

Er wordt door de Universiteit Gent een getuigschrift van de opleiding afgeleverd, mits het regelmatig volgen van alle opleidingsonderdelen en mits positieve beoordeling van de supervisie en van de drie gevallenstudies.

Inschrijvingsbedrag:

1.500 Euro per deeltijds jaar, inclusief 17% overhead en inschrijving op de rol. Dit bedrag wordt jaarlijks bij aanvang van de opleiding gestort op een rekening van de universiteit.

Periode en plaats

De opleiding wordt gespreid over drie academiejaren en omvat in totaal 50 opleidingsdagen van 6 uur, plus 80 uur supervisie gespreid over het tweede en derde deeltijds jaar. Het eerste deeltijds jaar gaat door op vrijdag (13u tot 19u) gespreid over een volledig academiejaar. In het tweede en derde deeltijds jaar gaat de opleiding door op vrijdag en/of zaterdag (9u30-12u30 en 13u30-17u) gespreid over een volledig academiejaar. De meerderheid van de activiteiten gaan

door in de gebouwen van de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Henri Dunantlaan, 2, 9000 Gent. De supervisies gaan door buiten de universiteit.

Docenten:

Eindverantwoordelijke is prof. dr. Rudi De Raedt. Dr. Els Heene staat in voor de coördinatie. De docenten worden verder gerekruteerd onder de supervisors en opleiders van de Nederlandse en van de Vlaamse Vereniging voor Gedragstherapie die specialist zijn op bepaalde probleemvelden.

Vanuit de Vlaamse Vereniging voor gedragstherapie zijn dit onder meer prof. dr. Rudi De Raedt, prof. dr. Dirk Hermans, prof. dr. Johan Vlaeyen, prof. dr. Myriam Vervaet, prof. Dr. Ernst Koster, dr. Els Heene, lic. Rik Schacht, lic. Johan van de Putte, lic. Eric Heyns, lic. Hans De Ruyck, lic. Ils De Ost, lic. Viviane Heylen, lic. Christel Bouwens, lic. Peter vanden Bilcke, lic. Bart Vandenbroucke, lic. Inez Oostvogels, lic. Tine Daeseleire, lic. Katrien Impens, lic. Ilse Dewitte, lic. Francis Pascal-Claes, lic. Stefaan Vertommen, en lic. Joris Corthout.

Vanuit de Nederlandse Vereniging voor Gedragstherapie zijn dit onder meer: prof. dr. Jacques van Lankveld, dr. Ruud Severeijns, drs. Pasya Thiel, drs. Ton van Broekhoven, drs. Wiesette Krol, drs. Guido Sijben, drs. Annette Heffels, drs. Nico Kock, drs. Joop Van Aert en drs. Paul Rijnders en drs. Maurits Verster.

Erkenning door de Vereniging voor Gedragstherapie:

De opleiding voldoet aan de eisen van de opleiding tot gedragstherapeut zoals die door de Vlaamse Vereniging voor Gedragstherapie worden gesteld. Na goedkeuren van de drie gevallenstudies door correctoren van de Vereniging voor gedragstherapie, kan men het volledig lidmaatschap van de V.V.G.T. verwerven.

Kandidaatstelling

Indien U belangstelling hebt voor deze opleiding, kunt u zich tot eind februari 2010 kandidaat stellen op het hierna volgend correspondentieadres.

Correspondentieadres:

Vakgroep Experimenteel Klinische en Gezondheidspsychologie
Opleiding Gedragstherapie
Prof. dr. R. De Raedt
Henri Dunantlaan, 2
9000 Gent.